

Sygn. akt I C 876/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Rafał Szurka
Protokolant:	protokolant sądowy Klaudia Jędrzejewska

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2022 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

sprawy z powództwa Horyzont Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko R. P.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. przyznaje ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy na rzecz kuratora B. B. kwotę 2.160 zł (dwa tysiące sto sześćdziesiąt) tytułem wynagrodzenia,
3. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy na rzecz powoda kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści) tytułem kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 876/20

UZASADNIENIE

Powód, Horyzont (...) w W., wniósł przeciwko pozwanemu, R. P., o zapłatę kwoty 107.744,21 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że pozwany zawarł z (...) Bank (...) S.A., którego następcą jest (...) Bank (...) S.A. umowę o kredyt. Pozwany nie dokonał spłaty kredytu w terminie, w związku z czym po uprzednim wezwaniu do zapłaty, bank w dniu 18 kwietnia 2016 roku dokonał wypowiedzenia umowy. W dniu 7 czerwca 2019 roku powód nabył od następcy prawnego kredytującego pozwanego banku wierzytelność wobec pozwanego w drodze umowy sprzedaży wierzytelności. Po tym powód wezwał pozwanego do zapłaty, złożył także wniosek o zawezwanie do próby ugodowej przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy, na które to posiedzenie pozwany nie stawił się prawidłowo zawiadomiony. Na kwotę roszczenia składa się kwota niespłaconej należności głównej z umowy o kredyt, odsetki umowne oraz ustawowe odsetki za opóźnienie, których pozwany do chwili obecnej nie zapłacił.

Postanowieniem z dnia 30 września 2021 roku Sąd na podstawie art. 144 kpc ustanowił dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu kuratora procesowego (k. 125 akt).

W odpowiedzi na pozew kurator nieznanego z miejsca pobytu pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości i przyznanie wynagrodzenia kuratorowi, ewentualnie o zastosowanie art. 102 kpc w przypadku uwzględnienia powództwa. Podniesiono, że powód nie wykazał zasadności roszczenia co do zasady i wysokości, zakwestionował, aby przedstawione przez powoda dokumenty, dotyczące rozliczenia kredytu, dotyczyły umowy, którą zawarł pozwany z bankiem, a przynajmniej nie dają one podstawy do ustalenia istnienia zadłużenia i jego wysokości. Dalej, podniesiono także zarzuty co do skuteczności zawarcia umowy kredytu z uwagi na brak pełnomocnictw banku i ich nieczytelność. Ponadto podniesiono, że nie doszło do skutecznego wypowiedzenia samej umowy kredytu, albowiem wezwanie do zapłaty oraz wypowiedzenie umowy zostało skierowane na adres, pod którym pozwany nie odebrał przesyłki w tym przedmiocie (k. 138-139 akt).

W odpowiedzi na stanowisko pozwanego powód podtrzymał swoje roszczenie i uzupełnił dowody z dokumentów, w postaci pełnomocnictw, potwierdzenia odbioru wezwania do zapłaty i wypowiedzenia umowy, zestawienia transakcji z rachunku kredytowego pozwanego oraz z akta sprawy I Co 4/20 Sądu Rejonowego w Bydgoszczy (k. 144-151 akt/

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 22 lipca 2015 roku pozwany, R. P., zawarł z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W., umowę o kredyt na miarę, na kwotę łączną udzielonego kredytu 82.531,65 złotych z okresem umowy trwającym 84 miesiące. Po stronie banku występowały przy umowie umocowane do tego osoby. W umowie wskazano zarówno jako adres zamieszkania pozwanego i adres korespondencyjny do doręczeń ul. (...) w B..

/dowód: odpis umowy o kredyt – k. 14-18 akt, odpisy pełnomocnictw – k. 152-153 akt/

Pismem z dnia 2 marca 2016 roku bank kredytujący wezwał pozwanego do spłaty wymagalnego zadłużenia z umowy kredytu w terminie 14 dni roboczych oraz poinformował pozwanego o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Pismo w tym przedmiocie skierowano do pozwanego na inny adres, niż z umowy, tj. H. F. 3 w B.. Pozwany nie odebrał wezwania, przesyłkę w tym zakresie awizowano.

/dowód: odpis wezwania do zapłaty wraz z wydrukiem historii doręczenia – k. 25 i 154-155 akt/

Pismem z dnia 18 kwietnia 2016 roku bank dokonał wypowiedzenia umowy kredytu. Pismo w tym przedmiocie zostało skierowane do pozwanego na inny adres, niż z umowy, tj. H. F. 3 w B.. Nie dokonano skutecznego doręczenia tego dokumentu pozwanemu, albowiem pozwany wyprowadził się spod wskazanego adresu, co wynika z adnotacji poczty.

/dowód: odpis wypowiedzenia umowy wraz z adnotacjami przy doręczeniu – k. 26 i 162-164 akt/

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W., jako następca prawny kredytującego z umowy banku, przełał swoją wierzytelność wobec pozwanego na rzecz powoda umową z dnia 7 czerwca 2019 roku.

/dowód: odpis umowy przelewu wierzytelności wraz z załącznikami – k. 27-40 akt, dokumenty dotyczące podziału (...) Bank (...) S.A. – k. 40v-48 akt, odpis KRS – k. 52-85 akt/

W sprawie I Co 4/20 przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy toczyło się postępowanie z wniosku powoda o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej. Na rozprawie w dniu 4 marca 2020 roku pozwany, jako przeciwnik, nie stawił się, zatem do ugody nie doszło. Wezwanie na ten termin na adres przy ul. (...) pozwany nie odebrał – przesyłkę awizowano.

/dowód: akta sprawy I Co 4/20 – załącznik do akt/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie treści dokumentów, przedstawionych przez powoda, które nie były kwestionowane w tym zakresie przez pozwanego, stanowiły zatem wiarygodny materiał dowodowy w sprawie, który nadto na skutek stanowiska kuratora procesowego pozwanego został uzupełniony przez powoda, i stanowił wystarczającą podstawę do rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo, jako przedwczesne, nie zasługiwało na uwzględnienie. Zdaniem Sądu bowiem nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy z dnia 22 lipca 2015 roku przez poprzednika prawnego powoda, i zarzuty kuratora w tym zakresie, wskazujące na adresy pozwanego z pism banku, były uzasadnione.

Podnieść w związku z powyższym należy, że w umowie o kredyt wskazano na ten sam adres pozwanego główny i dla doręczeń korespondencyjny, tj. ul. (...) w B.. Zgodnie zaś z postanowieniami końcowymi samej umowy, w § 16 ust. 1 umowy wskazano, że adresem klienta do korespondencji, na który Bank przesyła korespondencję w formie pisemnej, jest ostatni podany do wiadomości Banku przez klienta adres korespondencyjny, chyba że klient złoży dyspozycję wyrażającą zgodę na otrzymywanie korespondencji w formie elektronicznej. Skoro powód złożył do akt pisemne dokumenty wezwania do zapłaty oraz wypowiedzenia umowy, logicznym jest przyjęcie, że takiej dyspozycji pozwany nie złożył co do elektronicznego otrzymywania korespondencji banku. Podnieść dalej należy, że już samo wezwanie do zapłaty, które musi poprzedzać wypowiedzenie umowy, i zawierać informację o możliwości restrukturyzacji zadłużenia (co zresztą poprawnie uczyniono), skierowano na inny adres pozwanego, niż z umowy. Przy czym powód nie wykazał, aby wskazany w tym piśmie adres H. F. 3 w B. miał zostać wskazany przez pozwanego na etapie już trwania umowy po podpisaniu, jako ostatni adres przekazany bankowi przez pozwanego. Zatem już na tym etapie nie doszło do skutecznego wypełnienia procedury, zmierzającej do wypowiedzenia umowy, a uregulowanej w art. 75c ustawy – Prawo bankowe, który obowiązywał już od listopada 2015 roku, a zatem w dacie dokonywania czynności przez bank kredytujący. Skierowanie w następstwie tego późniejszego wypowiedzenia umowy, także na ten inny adres, niż z umowy, jedynie pogłębia nieprawidłowości w procedurze zmierzającej do wypowiedzenia umowy, i nie może ona zostać uznana za skuteczną przeprowadzoną wobec pozwanego. Co więcej, z dokumentu doręczenia tego ostatniego pisma – wypowiedzenia, wynika, że pismo zostało zwrócone z uwagi na wyprowadzenie się pozwanego. Okoliczność ta może być przesłanką jedynie do ustalenia, że pozwany mógł czy mieszkał wcześniej pod tym adresem, jednakże nie jest to wystarczająca podstawa do uznania, że pisma banku zostały skierowane pod prawidłowy, ostatni adres wskazany przez pozwanego, zgodnie z postanowieniami końcowymi umowy, albowiem tej okoliczności powód nie wykazał, w związku z tym znaczenie w sprawie ma adres, zawarty w treści samej umowy o kredyt z dnia 22 lipca 2015 roku. Na poparcie zauważyć trzeba, że także poprzedzające wezwanie do zapłaty nie zostało odebrane przez pozwanego, przesyłka była awizowana. Z tych przyczyn nie można przyjąć fikcji skutecznego doręczenia tych dokumentów banku pozwanemu, jak podnosił powód, podobnie jak wskazywał, że dokumenty banku były kierowane na prawidłowe adresy pozwanego. Są to okoliczności, które bezsporne należy także uwzględnić, wobec powoda, jako następcy prawnego poprzedniego wierzyciela, nabywającego wierzytelność na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności. Zdaniem Sądu powód nie wykazał poprawności procedury banku zmierzającej do wypowiedzenia umowy kredyt w związku ze skierowaniem korespondencji banku na niewłaściwy adres pozwanego, jako kredytobiorcy. Podnieść w związku z tym należy, że naruszenie przez bank wymogów z art. 75c ustawy z 1997 r. Prawo bankowe nie skutkuje nieważnością wypowiedzenia w oparciu o normę art. 58 § 1 kc, skoro przepisy tej ustawy sankcji tego rodzaju nie przewidują. W świetle celu i charakteru prawnego art. 75c ustawy z 1997 r. Prawo bankowe i w kontekście brzmienia art. 12 noweli prawa bankowego z dnia 25 września 2015 r., pominięcie tej obowiązkowej procedury przez bank czyni dokonane wypowiedzenie kredytu bezskutecznym. Brak podjęcia przez bank ustawowo przewidzianych czynności, które poprzedzają wypowiedzenie, czynią wypowiedzenie przedwczesnym. W sytuacji, w której dana czynność prawna, w tym wypadku wypowiedzenie umowy, jest przedwczesna, to z tej przyczyny nie może być kwalifikowana jako nieważna, lecz bezskuteczna z tego względu, że nie została poprzedzona dokonaniem innych wymaganych ustawą czynności. Wypowiedzenie nie poprzedzone wezwaniem do zapłaty i informacją o możliwości sięgnięcia po mechanizmy restrukturyzacji, nie powoduje wszakże nieważności tej czynności prawnej, a jedynie jej

bezskuteczność (tak ostatnio Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 31 stycznia 2022 roku, I AGa 109/21, Lex nr 3357106).

W świetle powyższego pozostałe zarzuty pozwanego nie miały znaczenia w sprawie, aczkolwiek podnieść należy, że w tym zakresie powód uzupełnił materiał dowodowy, choć nie miał on wpływu na ostateczną ocenę prawną sprawy. W konsekwencji Sąd powództwo oddalił, na podstawie art. 471 kc w związku z art. 75c ustawy Prawo bankowe, a contrario (punkt 1 wyroku).

Z uwagi na to, że pozwany nieznany z miejsca pobytu, był reprezentowany przez ustanowionego w sprawie kuratora procesowego, Sąd przyznał na rzecz kuratora wynagrodzenie w stawce, wskazanej w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (punkt 2 wyroku), oraz zwrócił powodowi pozostałą część z uiszczonej na cel ustanowienia kuratora zaliczki (punkt 3 wyroku).